

Ομιλία ΥΠΕΝ Γ. Σταθάκη στην Ολομέλεια

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι νομίζω ότι έχουμε τέσσερις μεγάλες ενότητες θεμάτων στο παρόν νομοσχέδιο. Θα ήθελα να σταθώ σε κάθε μία από αυτές και να τοποθετηθώ και σε θέματα που θίχτηκαν στη διαβούλευση με τους φορείς και φυσικά στην κριτική που ασκήθηκε στο παρόν νομοσχέδιο από τους εκπροσώπους των κομμάτων.

Γεωθερμία

Θα σταθώ συνοπτικά στη γεωθερμία. Στη γεωθερμία διαφαίνεται ότι υπάρχει μια μεγάλη σύγκλιση, όσον αφορά το γεγονός, ότι εισάγεται επιτέλους ένα ενιαίο νομοσχέδιο, για έναν ταλαιπωρημένο τομέα, στον οποίο έχει τεράστιες δυνατότητες η Ελλάδα. Κάτι που αποτυπώνεται και στον τρόπο με τον οποίο εισάγουμε τη γεωθερμική ενέργεια ως αναπόσπαστο κομμάτι του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα για το 2030, που κατατέθηκε στη Κομισιόν και αποτελεί την εθνική στρατηγική της χώρας για τα επόμενα 12 χρόνια. Σε αυτό η γεωθερμία, μαζί με άλλες κατηγορίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του μεγάλου ενεργειακού μετασχηματισμού. Υπενθυμίζω ότι βασικός στόχος είναι το 2030 η Ελλάδα να παράγει σχεδόν 60% της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και να έχει πετύχει τον στόχο του 32% συμμετοχής των ΑΠΕ στο σύνολο της ενεργειακής κατανάλωσης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι ρυθμίσεις για τη γεωθερμία, στο παρόν νομοσχέδιο, δημιουργούν κανόνες διαφάνειας, απλοποιούν το σύστημα, κατηγοριοποιούν τα γεωθερμικά πεδία και προσφέρουν οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες. Ταυτόχρονα, και ανοίγουν το δρόμο για να προσέλκυση επενδύσεων που είναι πολύ χρήσιμες για τη γεωργία, τον τουρισμό, τα δημόσια κτήρια και πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας.

ΙΓΜΕ

Θα σταθώ στη δεύτερη ενότητα, την ενότητα που αφορά τη μετατροπή του ΙΓΜΕ από τη σημερινή του μορφή ως ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου σε έναν νέο φορέα, ο οποίος θα έχει τα χαρακτηριστικά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Αυτός ο φορέας αναβαθμίζεται. Αποκτά νέες δραστηριότητες και λειτουργίες, οργανώνεται με έναν πολύ συγκεκριμένο τρόπο που επίσης αναβαθμίζει τη σημερινή του δομή. Διατηρεί προσωπικό στα επίπεδα που έχει σήμερα -περίπου στους 200 υπαλλήλους- προσθέτει λίγα άτομα ακόμα, στα 220 άτομα και κατοχυρώνεται πλήρως η μεταφορά του προσωπικού.

Η ανανέωση του προσωπικού με το νέο καθεστώς για όποιους αποχωρούν από τον Οργανισμό πλέον όπως ξέρετε, γίνεται «1 προς 1». Δεν υπάρχουν πια μνημονιακές δεσμεύσεις, άρα θα ανανεωθεί το προσωπικό.

Ιδρύεται ο ΕΛΚΕ, ο θεσμός μέσα από τον οποίο, όπως και στα πανεπιστήμια, αλλά σε όλα τα άλλα ερευνητικά κέντρα της χώρας, αναπτύσσεται η έρευνα απρόσκοπτα. Τέλος, υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις για ορισμένες κατηγορίες του προσωπικού.

Ο στόχος του νομοσχεδίου πέρα από τον εκσυγχρονισμό, την αναβάθμιση και την ένταξη πλέον αυτού του φορέα στις προοπτικές της ανάπτυξης του μεταλλευτικού κλάδου, των ορυκτών πρώτων υλών και άλλων συναφών δραστηριοτήτων, έρχεται να απαντήσει και σε δύο ακόμη ερωτήματα.

Πρώτον, να γυρίσει σελίδα, καθώς ο παλιός φορέας είχε συσσωρεύσει θέματα, τα οποία είχαν να κάνουν με τις προσφυγές των συνταξιούχων, στα ιδιωτικά ασφαλιστήρια και δεκάδες άλλα θέματα που είχαν οδηγήσει πρακτικά σε παράλυση αυτόν τον φορέα.

Δεύτερον, να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις –και αυτό αποτυπώθηκε και στον τρόπο που προσδιορίστηκε το νέο μισθολόγιο του φορέα- τις προοπτικές και τη βάση για μια υγιή και προστατευμένη λειτουργία αυτού του φορέα.

Στρατηγική

Το τρίτο θέμα είναι η ΔΕΠΑ κι εδώ είμαστε στο επίκεντρο μιας σαφούς διαφοροποίησης του τρόπου που αντιμετωπίζει τον ενεργειακό τομέα η παρούσα Κυβέρνηση και φυσικά η Νέα Δημοκρατία –προς μεγάλη μου έκπληξη- και το ΚΙΝΑΛ.

Η στρατηγική της Κυβέρνησης είναι πάρα πολύ απλή αποτυπωμένη και διακριτή σε όλους τους τόνους. Ο ενεργειακός τομέας μετασχηματίζεται. Αυτό επέβαλλε δύο μεγάλες ενότητες μεταρρυθμίσεων.

Μεταρρυθμίσεις

Πρώτη ενότητα μεταρρυθμίσεων: Προσαρμογή όλου του θεσμικού πλαισίου του ενεργειακού τομέα σε διακριτές αγορές (διαχωρισμός, unbundling, σε δίκτυα, εμπόριο, εισαγωγές κ.ο.κ.). Σε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που έχει τα χαρακτηριστικά της διάκρισης των δραστηριοτήτων και φυσικά της προσαρμογής της λειτουργίας των αγορών ενέργειας σε ένα πιο φιλελεύθερο πλαίσιο, με στόχο το target model, το οποίο αποτελεί τον κοινό ευρωπαϊκό κανόνα ενοποίησης των αγορών.

Ως προς αυτό, έχει κλείσει ο κύκλος των μεταρρυθμίσεων. Απελευθερώθηκε η αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου το 2017 και 2018, αντίστοιχα. Ιδρύθηκε το Χρηματιστήριο Ενέργειας το οποίο θα λειτουργήσει τέλη του 2019 και θα έχει και προθεσμιακή αγορά. Άρα, ο τρόπος με τον οποίο παραγωγοί και καταναλωτές,

μεγάλοι, μικροί ή μεσαίοι λειτουργούν, θα πάρει άλλη μορφή, με βάση τις προθεσμιακές αγορές, τα διμερή συμβόλαια και πολλά άλλα θέματα.

Μοντέλο ο δημόσιος έλεγχος στις υποδομές

Δεύτερον, η ενότητα αυτών των θεσμικών προσαρμογών συνοδεύτηκε και από μία αντίστοιχη προσαρμογή των εταιρειών, κατά κανόνα μονοπωλιακών, που υπήρχαν στο παρελθόν.

Στο θέμα αυτό, λοιπόν, παραλάβαμε ένα μοντέλο από την προηγούμενη Κυβέρνηση, την Κυβέρνηση Σαμαρά, που έλεγε: ιδιωτικοποίηση όλου του ενεργειακού τομέα. ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ, ΑΔΜΗΕ, 17% της ΔΕΗ. Όλα ιδιωτικά.

Απέναντι σε αυτό το μοντέλο, το οποίο το ανατρέψαμε –το υπογραμμίζω- και βρήκαμε έναν άλλον τρόπο λειτουργίας, προσεγγίσαμε το θέμα με μια απλή αρχή. Τα δίκτυα και οι υποδομές θα παραμείνουν υπό δημόσιο έλεγχο και για τα εμπορικά τμήματα (λιανεμπόριο, χονδρεμπόριο κ.λπ.), θα προχωρήσουμε στην ιδιωτικοποίησή τους.

Βγάλαμε από την άκρη το 17% της ΔΕΗ. Αυτό έχει σημασία, όχι μόνο για τη ΔΕΗ, αλλά και για τον ΔΕΔΔΗΕ, το βασικό δίκτυο διανομής ηλεκτρισμού, όπως ξέρετε. Άρα, μπήκε στην άκρη αυτό.

Το παράδειγμα του ΑΔΜΗΕ

Ανατρέψαμε τα σχέδια για τον ΑΔΜΗΕ. Θα σταθώ για τον ΑΔΜΗΕ λίγο παραπάνω μιας και άκουσα μια κριτική από τη Νέα Δημοκρατία, για την οποία οφείλω να απαντήσω. Ανατρέψαμε την ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ και στη θέση της πλήρους ιδιωτικοποίησης, το δημόσιο διατήρησε το 51% και προσέελκυσε έναν στρατηγικό επενδυτή, την State Grid, τη μεγαλύτερη εταιρεία δικτύων στον κόσμο, η οποία έδωσε ένα εξαιρετικό τίμημα και έγινε στρατηγικός επενδυτής με 25%.

Απάντηση σε ΝΔ

Ανοίγω τώρα την παρένθεση για να απαντήσω στον αγαπητό κ. Σκρέκα. Πέτυχε το μοντέλο; Απαριθμώ τι έκανε ο ΑΔΜΗΕ μέσα σε δύο χρόνια.

Ολοκλήρωσε τη διασύνδεση των Κυκλάδων Α΄, η οποία είχε καθυστερήσει ενάμισι χρόνο διότι ήταν το στάδιο 2015 και 2016 που έγινε η –εντός εισαγωγικών- «ιδιωτικοποίηση» και η ανεύρεση στρατηγικού επενδυτή. Ολοκληρώνει τις Κυκλάδες Β΄ μέχρι τέλους του 2019. Ολοκληρώνει τις Κυκλάδες Γ΄ μέχρι τέλους του 2020.

Η μικρή διασύνδεση της Κρήτης κατασκευάζεται, όχι μόνο έχει προκηρυχθεί το έργο, όχι μόνο έχουν κατοχυρωθεί οι επενδυτές που κατασκευάζουν το έργο, αλλά ξεκίνησε η υλοποίηση με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης 18 μήνες. Πέρασαν οι δύο μήνες. Σε 16 μήνες η μικρή διασύνδεση της Κρήτης με την Πελοπόννησο θα λειτουργεί.

Είχε καθυστέρηση και τεράστιες αστοχίες. Χωροταξικά προβλήματα, τα ξέρετε. Επιλύθηκαν τα χωροταξικά προβλήματα, ειδικά στην Πάτρα και αλλού.

Ανακεφαλαιώνω: Κυκλάδες Α΄, Κυκλάδες Β΄, Κυκλάδες Γ΄, μικρή διασύνδεση Κρήτης, Πελοπόννησος. Επενδύσεις, πάνω από 600 εκατομμύρια.

Διασύνδεση Κρήτης - Αττικής

Και κλείνω με τη μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης με την Αττική, την οποία επίσης ωρίμασε μέσα σε ενάμιση χρόνο ο ΑΔΜΗΕ. Αυτό το κεφάλαιο πρέπει να κλείσει οριστικά και αμετάκλητα.

Άρα, θεωρώ πως επειδή είναι θέμα ύψιστου εθνικού συμφέροντος, δεν υπάρχουν διαφωνίες και δεν πρέπει να υπάρχουν διαφωνίες ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα. Ισχυρίζομαι ότι υπάρχει συνέχεια στον τρόπο αντιμετώπισης αυτού του θέματος και από την προηγούμενη κυβέρνηση και από τη σημερινή.

Να το θέσω πολύ απλά. Η μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης δικαιοματικά είναι εθνικό έργο που ανήκει στον ΑΔΜΗΕ, όπως ανήκουν και όλα τα μεγάλα εθνικά έργα και είναι και στο επενδυτικό του πρόγραμμα. Για να κάνει κάποιος άλλος αυτό το έργο, πρέπει να του το παραχωρήσει ο ΑΔΜΗΕ, να του πει «δεν μπορώ να το κάνω εγώ, κάντο εσύ».

Αυτό δεν το έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση. Είπε, συμφωνώ στο να γίνει το μεγάλο PCI κλπ., αλλά στο αίτημα να παραχωρήσει ο ΑΔΜΗΕ το έργο, δεν το παραχώρησε ποτέ, παρά το γεγονός ότι υπήρξε αίτημα.

Είναι ένα έργο, το οποίο είναι εθνικό από τη φύση του, δικαιοματικά και είχε ενταχθεί και σε ένα διασυνοριακό έργο. Ποια ήταν η λύση; Η λύση ήταν αυτή που πρόκρινε η παρούσα Κυβέρνηση: Να γίνει από κοινού το έργο, αντί να γίνουν δυο έργα, που δεν έχει κανένα νόημα, με έναν όρο ως κόκκινη γραμμή που βάλαμε, το 51% του project θα ανήκει στον ΑΔΜΗΕ. Πάγιο εθνικό συμφέρον.

Υπογράψαμε τις συμβάσεις, είπαμε «ελάτε να το κάνουμε» και μετά η άλλη πλευρά άρχισε τις υπαναχωρήσεις. Πολλές υπαναχωρήσεις, πάρα πολλές υπαναχωρήσεις από ό,τι υπέγραψε.

Ακούω με πολύ δέος τα επιχειρήματα περί χαμένων χρημάτων, πόρων κλπ.

Υπάρχουν δυο θέματα που είναι υπέρτατου εθνικού συμφέροντος και δεν το συζητάμε. Στην Κρήτη πρέπει να γίνει μεγάλη διασύνδεση. Έπρεπε να ξεκινήσει από χθες. Με όλη αυτή την εμπλοκή παρατάθηκε και αυτή τη στιγμή μετρώ ότι χάσαμε έναν ολόκληρο χρόνο, για να μην πω ενάμιση.

Πόσο κοστίζει αυτό στον Έλληνα καταναλωτή; Η Κρήτη κοστίζει κάθε χρόνο στον Έλληνα καταναλωτή 450 εκατομμύρια ευρώ.

Επαναλαμβάνω το νούμερο, 700 εκατομμύρια πληρώνουν ΥΚΩ όλοι οι Έλληνες πολίτες και τα 450 εκατομμύρια από τα 700 είναι κάθε χρόνο το κόστος της Κρήτης που παράγει ηλεκτρισμό με πετρέλαιο κλπ.

Δεν πάει άλλο αυτή η κατάσταση. Είναι 450 εκατομμύρια η ζημιά που έχει υποστεί και 1.300.000 είναι κάθε μέρα που καθυστερούμε αυτό το υψίστης σημασίας έργο.

Κλείνω αυτό το θέμα και με αυτό την παρένθεση. Άρα, προχωρεί το έργο, θα το προχωρήσει η «Αριάδνη», είναι δεδομένο. Επαναλαμβάνω ότι ο ΑΔΜΗΕ είναι πλέον μαζί με την State Grid, η οποία δεν είναι παθητικός μέτοχος στον ΑΔΜΗΕ. Η State Grid προσθέτει τεχνολογία, είναι η μεγαλύτερη εταιρεία στον κόσμο, έχει οικονομική δυνατότητα, δανειοδοτήσεις κλπ. Είναι μια εγγύηση για τον ΑΔΜΗΕ και ήταν μοντέλο, το οποίο μαζί με την State Grid –το υπογραμμίζω- μεταμόρφωσε τον ΑΔΜΗΕ σε έναν φορέα που μπορεί αποδεδειγμένα και κάνει γρήγορα μεγάλα έργα που μέχρι χθες ήταν αδιανόητα.

Άρα, πάνω σε αυτή τη βάση θα προχωρήσουμε. Θεωρώ τον ΑΔΜΗΕ κατεξοχήν παράδειγμα της δικής μας προσέγγισης σε αυτό το θέμα. Οι κρατικές εταιρείες δεν είναι κατάρρα. Το αντίθετο, υπό δεδομένες συνθήκες και με αυτό το μοντέλο αποδεικνύεται ότι μπορούν να λειτουργήσουν και να αποδώσουν και να φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα αρκεί να έχουν αξιόπιστους εταίρους και στρατηγικούς επενδυτές μέσα σε αυτό.

Απάντηση σε ΚΙΝΑΛ

Απαντώ και στην κριτική από το ΚΙΝΑΛ. Ναι, με τον νόμο των δημοσίων προμηθειών γίνονται όλα αυτά τα έργα από τον ΑΔΜΗΕ. Με το νόμο περί δημοσίων προμηθειών και δεν θα κάνουμε βήμα πίσω από αυτό, με διαφάνεια, με εγγυημένες συνθήκες, χωρίς τίποτα αδιαφανές. Αυτός είναι ο τρόπος που λειτουργούν. Ο νέος νόμος για τις δημόσιες προμήθειες έχει ένα πολύ γρήγορο, διαυγές και καλό σύστημα.

Σε τρεις μήνες ή σε πέντε μήνες ολοκληρώνονται οι προκηρύξεις, κατοχυρώνονται οι διαγωνισμοί και με τρομερή διαφάνεια υπερασπιζόμαστε, λοιπόν, ότι οι δημόσιες εταιρείες πρέπει, μπορούν και έχουν αποτελέσματα με αυτό τον νόμο.

Αυτά που ακούστηκαν από τον κ. Μανιάτη σχετικά με τη διασύνδεση Κρήτης - Αττικής, είναι ντροπή. Το εννοώ. Βρίθουν ανακριβειών. Τη συνάντηση της Κύπρου την προκάλεσε ο EuroAsia. Το αποκρύψατε.

Δεύτερον, οι τρεις επιστολές, η δική μου, του κ. Κανιέτε και του κ. Λακκοτρύπη, έχουν δημοσιευτεί στις εφημερίδες. Έχω πάρει εντολή να δοθούν και σε εσάς και οι τρεις επιστολές. Δεν υπάρχει το παραμικρό πρόβλημα.

Την καθυστέρηση για δύο χρόνια δεν την έκανε η Κυβέρνηση. Υπεγράφη το MOU τον Οκτώβρη του 2017. Ο EuroAsia αρνήθηκε να υπογράψει το «share holders agreement» του SPV ΑΡΙΑΔΝΗ, η ΡΑΕ ανέθεσε το έργο τον Σεπτέμβρη, έδωσε

προθεσμία για να αγοράσει το 49% των μετοχών μέχρι τα Χριστούγεννα και ο επίσημος φορέας που επιβλέπει τα PCI, από τον Ιούνιο του 2018 ανακήρυξε το έργο με καθυστέρηση δύο χρόνων. Ποια κυβέρνηση καθυστερεί; Ποιον εξυπηρετείτε με αυτές τις ανακρίβειες που λέτε; Πραγματικά, ποιον εξυπηρετείτε; Έχει χαρακτηριστεί το έργο καθυστερούμενο από το 2014. Σε ποιο στάδιο ωρίμανσης είναι το δεύτερο κομμάτι Κύπρος - Κρήτη; Μηδέν.

Δεν παίζουμε με το εθνικό συμφέρον. Ο μόνος τρόπος για να γίνει αυτό το έργο, είναι αυτός τον οποίο ακολουθήσαμε -η δική σας κυβέρνηση, δεν παραχώρησε το δικαίωμα στον ΑΔΜΗΕ, το υπογραμμίζω αυτό- με συνεννόηση, με συνεργασία, με διατήρηση του 51%. Αν ο άλλος δεν μπορεί, δεν θέλει ή είχε αλλότρια συμφέροντα, είναι μια άλλη ιστορία.

Η Ελλάδα δεν θα θυσιάσει το μεγαλύτερο εθνικής σημασίας έργο της σε μια περαιτέρω διολίσθηση και εμπλοκή με μια ανύπαρκτη εταιρεία -για να είμαστε και ειλικρινείς τώρα- που δεν έχει φράγκο, δεν έχει τεχνολογία, δεν έχει κάνει ποτέ της κανένα έργο και που κάποιои, για διάφορους λόγους, συνεχίζουν να θεωρούν ότι μπορεί να υλοποιήσει το μεγαλύτερο έργο της χώρας. Δεν γίνεται. Η Ελλάδα θα προχωρήσει και θα προχωρήσει με τον μόνο τρόπο που είναι εφικτό το έργο.

Η μοναδική απάντηση είναι τόσο απλή που απορώ γιατί ασχολείστε περαιτέρω με το θέμα.

Όταν έκλεισε το θέμα συμβατότητας της ΑΡΙΑΔΝΗΣ με το PCI -γιατί έκλεισε αυτό το θέμα- η μόνη πράξη που έπρεπε να κάνει ο EuroAsia, για να συνεχίσει το PCI πλήρως ενταγμένο, ήταν μία: Να γράψει σε μια κόλλα χαρτί μια πρόταση: «Ο EuroAsia ως project promoter, αναγνωρίζω την ΑΡΙΑΔΝΗ ως φορέα υλοποίησης του πρώτου σκέλους του έργου». Και δεν υπήρχε πλέον κανένα πρόβλημα. Διότι η ΑΡΙΑΔΝΗ ως μέρος του PCI, με την αναγνώριση αυτή -μία πρόταση είναι, και αυτό απάντησα και στον Κύπριο συνάδελφο και φίλο μου- θα προχωρούσε κανονικά.

Το δεύτερο κομμάτι, όταν ωριμάσει και έχοντας διασφαλίσει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές θα είναι το ίδιο, θα βρει ένα άλλο SPV σχήμα και θα προχωρούσε κοκ.

Άρα, όλο το θέμα είναι μια απλή παραδοχή, την οποίαν υπέγραψε το Οκτώβρη του 2017 ο EuroAsia, αναίρεσε την υπογραφή του και αφού μπήκε το θέμα σε μια σειρά με απόφαση της ΡΑΕ κ.λπ. και αφού δεν είχε τα λεφτά να συμμετέχει στην ΑΡΙΑΔΝΗ, έπρεπε απλώς να το αναγνωρίσει.

Η επιστολή μου στον Κανιέτε λέει ότι οφείλει, με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό, να το αναγνωρίσει, επειδή αδυνατεί να κάνει οτιδήποτε άλλο. «He is obliged to recognize...». Δεν το κάνει;

Τι θέλετε να κάνουμε; Να περιμένουμε;

Διαχωρισμός ΔΕΠΑ

Θεωρώ ότι με αυτό το πνεύμα προσεγγίσαμε και το θέμα της ΔΕΠΑ, το τρίτο μείζον θέμα το οποίο συζητάμε.

Και εκεί όντως ανατρέψαμε μια ιδιωτικοποίηση, που έλεγε «πουλήστε το 65% της ΔΕΠΑ, όπως είναι, υποδομές και εμπορία. Εκεί προσεγγίσαμε πάλι το θέμα και είπαμε να υπάρξει διαχωρισμός της εταιρείας σε υποδομές, αυτή που αναπτύσσει τα δίκτυα και θέλουμε να αναπτυχθούν τα δίκτυα σε 32 πόλεις.

Θέλουμε να αναπτυχθούν στην Αθήνα περισσότερο, να αναπτυχθούν παντού και το εμπορικό κομμάτι, το οποίο, όπως αναλυτικά είτε ο κ. Σκρέκας, θα λειτουργήσει με ορισμένα σημεία.

Ας δεχθώ τώρα τα σημεία κριτικής που γίνονται και είναι δυο. Πρώτον, κατά πόσο το 14% από τις υποδομές θα προσελκύσει επενδυτές. Κατά τη γνώμη μου, θα προσελκύσει. Παράδειγμα είναι ο ΑΔΜΗΕ. Υπάρχουν πολλοί στρατηγικοί επενδυτές που δέχονται να πάρουν ένα μειοψηφικό πακέτο και να αποκτήσουν όφελος από μια τέτοια δραστηριότητα, η οποία είναι καλή και αμοιβαία επωφελής. Άρα, δεν θεωρώ ότι εξ ορισμού δεν θα προσελκύσει σημαντικό ενδιαφέρον, επειδή είναι μειοψηφικό πακέτο.

Το δεύτερο επιχείρημα είναι, γιατί το δημόσιο, που κρατήσαμε και ένα ποσοστό στο εμπόριο, στο οποίο μεταφέρουμε και τα τέσσερα μακροχρόνια συμβόλαια, να έχει δικαιώματα βέτο στα μακροχρόνια συμβόλαια, τα διακρατικά δηλαδή συμβόλαια, απέναντι στον πλειοψηφούντα μέτοχο, τον ιδιώτη, ο οποίος θα αποθαρρυνθεί να παίρνει σωστές εμπορικές αποφάσεις;

Καταρχάς, να διευκρινίσουμε ότι δεν εμπλέκεται καθόλου με την εμπορική δραστηριότητα που θα κάνει ο μέτοχος. Θα αγοράζει και δεν θα πουλάει, θα κάνει ό,τι θέλει και στο χονδρεμπόριο και στο λιανεμπόριο.

Αυτού του χαρακτήρα τα συμβόλαια έχουν δυο πτυχές. Είναι μακροχρόνια, άρα μπορεί να τα επιλέξει και ο ιδιώτης, γιατί είναι συμφέροντα υπό συγκεκριμένους όρους, εάν δηλαδή η συμφωνία με έναν μεγάλο παραγωγό από οποιαδήποτε χώρα με ένα μακροχρόνιο συμβόλαιο επταετίας ή οκταετίας είναι θεμιτό, μπορεί να έχει μεγαλύτερη εμπορική σημασία ανάλογα με το πώς υπολογίζονται και προσδιορίζονται αυτές οι εμπορικές συμφωνίες. Άρα, αυτή η εταιρεία θα έχει και ένα πλεονέκτημα ως προς αυτό. Δεύτερον, για λόγους ασφάλειας του συστήματος.

Θεωρώ ότι και στις δυο περιπτώσεις η ενσωμάτωση αυτού του μικρού ποσοστού του κράτους σε αυτή την εταιρεία θα δημιουργεί ένα μεγαλύτερο πλεονέκτημα έναντι των ιδιωτών ανταγωνιστών, οι οποίοι, όπως ξέρετε θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με τα συμβόλαια και με βάση την αγορά αερίου, βραχυχρόνια, μεσοπρόθεσμα, ανάλογα με το πώς και τι συμβόλαια θα έχουν.

Άρα, είναι ένα κεφάλαιο και όχι κατ' ανάγκη ένας περιορισμός στη λειτουργία αυτής της εταιρείας και αυτό θα αποτυπωθεί, κατά τη γνώμη μου, και στο πολύ υψηλό τίμημα που θα προκύψει από τον ανταγωνισμό για την απόκτηση της «ΔΕΠΑ Εμπορίου». Επαναλαμβάνω, θα δείτε ότι το τίμημα θα είναι πολλαπλάσιο και πολλαπλάσιο της συναλλαγής που κάναμε εξαγοράζοντας το μερίδιο της Shell, προκειμένου να διασφαλίσουμε τις υποδομές ότι θα πάνε στη «ΔΕΠΑ Υποδομών».

Ακούστηκαν και πράγματα που δεν στέκουν, εάν είναι υποχρεωτικό το unbundling. Ναι, είναι υποχρεωτικό το unbundling, δεν μπορείς να έχεις και εμπόρια και δίκτυα και όλα αυτά μαζί, πρέπει να υπάρχει διάκριση. Προς τα εκεί είναι οι κανονισμοί πλέον και προς τα εκεί κινείται όλη η αγορά.

Κλείνω το θέμα της ΔΕΠΑ με το θέμα των εργαζομένων. Εμείς βάζουμε τριετή εγγύηση για αυτούς που θα μεταφερθούν στον ιδιωτικό τομέα. Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι οι εργαζόμενοι της ΔΕΠΑ είναι το μεγάλο κεφάλαιο της εταιρείας - Και οι μόνιμοι και οι εργολαβικοί. Η εταιρεία είναι πολύ πετυχημένη, δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία επ' αυτού. Συνεπώς, η πρόθεσή μας έχει διατυπωθεί σε όλους τους τόνους.

Κατά τη διάσπαση της εταιρείας, επιδίωξή μας είναι να ενσωματωθούν και οι εργολαβικοί, καθώς θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτο το καθεστώς λειτουργίας για αυτούς που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες στις εταιρείες. Πρέπει να εξομοιωθούν και να γίνει συμβατό με αυτό που όλοι θέλουμε, δηλαδή οι εταιρείες να δουλεύουν με κανονικούς εργαζόμενους, χωρίς διακρίσεις σε οποιοδήποτε επίπεδο.

Ολοκλήρωση της συζήτησης

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, από ό,τι είδα στις δευτερολογίες έχουν αποσυρθεί οι βασικές αιτιάσεις των πρωτομιλιών σας, ως να έχουν λυθεί τα μεγάλα θέματα που θέσατε, και επανέρχστε επικεντρωμένοι σε επιμέρους θέματα που θα μπορούσαν να προσθέσουν το κατιτίς σ' αυτά τα οποία τέθηκαν σε όλη τη συζήτηση αυτών των ημερών.

Θα ξεκινήσω με τα φωτοβολταϊκά των αγροτών. Όπως ξέρετε, για πρώτη φορά με το παρόν νομοσχέδιο ξεκαθαρίζει το τοπίο για το τι εντάσσεται στους διαγωνισμούς, όλες οι μορφές άνω των 500 μεγαβάτ, και τι δεν εντάσσεται σε διαγωνισμό που είναι κάτω των 500 μεγαβάτ και το οποίο συναρτάται η τιμή του πάντα από τον διαγωνισμό, προσθέτοντας ένα κίνητρο 5% για τους ιδιώτες, δηλαδή τους μικρούς παραγωγούς και ένα 10% για τις ενεργειακές κοινότητες. Κάναμε το βήμα πρώτον, να αυξήσουμε τη δυνατότητα των αγροτών, κατ' επάγγελμα αγροτών, από εκατό να μπορούν να παράγουν μέχρι πεντακόσια.

Δεύτερον, όχι με συγκεκριμένο αριθμό, δηλαδή το δικαίωμα αυτό να το έχουν δυο χιλιάδες, τρεις χιλιάδες, πέντε χιλιάδες, αλλά το δικαίωμα να το έχουν όλοι οι αγρότες. Αυτή είναι η δεύτερη μεγάλη τομή που κάνουμε.

Και η τρίτη τομή είναι ότι τους εξομοιώνουμε, όσον αφορά το 10% που μπορούν να πάρουν πάνω από την τιμή του διαγωνισμού, με τις ενεργειακές κοινότητες.

Οι ενεργειακές κοινότητες διατηρούν, όπως ξέρετε, ένα πλεονέκτημα διότι είναι ο θεσμός τον οποίον προωθούμε -αυτό είναι εμφανές- και είναι ένας πολύ καινοτόμος θεσμός και έχει τεράστιες δυνατότητες και στην παραγωγή ενέργειας και στην εξοικονόμηση ενέργειας και μπορούν να τον κάνουν νοικοκυριά, μικρές κοινότητες, πολυκατοικίες, πανεπιστήμια, ΤΟΕΒ, αγρότες, κτηνοτροφικές ενώσεις, δήμοι, οι πάντες. Εκεί τους έχουμε δώσει και ένα πρώτο Πρόγραμμα ΕΣΠΑ με το οποίο θα προωθήσουμε τις επενδύσεις των αγροτικών κοινοτήτων. Είπα και στην ομιλία μου ότι είμαστε ανοικτοί σε οποιαδήποτε συζήτηση, να μπορέσουμε να δούμε και κάτι ανάλογο και για τους μικρούς παραγωγούς ενέργειας, τους αγρότες και θα το δούμε στο μέλλον.

Συνεπώς, σχετικά με τις αιτιάσεις που ήρθαν μετά από τον κ. Σκρέκα, πρέπει εδώ να είμαι σαφής: Δεν υπάρχει περίπτωση -και είμαι σε συνεννόηση με τον Υπουργό Γεωργίας- να δοθεί η άδεια σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Η γη υψηλής παραγωγικότητας είναι πεπερασμένη, είναι γη υψηλής παραγωγικότητας αποκλειστικά για αγροτική χρήση. Η Ελλάδα έχει -δόξα τω Θεώ!- τεράστια ποσοστά υπόλοιπης γης με όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, δάση NATURA και δεκάδες άλλες μεγάλες περιοχές. Εμείς πρέπει να προστατεύσουμε τη γη υψηλής παραγωγικότητας και δεν πρόκειται να τη μετατρέψουμε σε χρήση για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτό είναι ρητό από την πλευρά μου και από την πλευρά του κυρίου Αραχωβίτη, ότι δεν πρόκειται να συμβεί αυτό. Άρα, να το ξεκαθαρίσουμε οριστικά.

Πάμε στη δεύτερη θεματική που είναι οι εργαζόμενοι -άκουσα το ΚΚΕ προσεκτικά- και ο ενεργειακός τομέας. Έμαθα από το ΚΚΕ ότι στο ΙΓΜΕ ζουν σε καθεστώς γαλέρας. Τα επικροτεί το ΚΚΕ και χαίρομαι που το ακούω, ότι οι εργαζόμενοι σε δημόσιους φορείς καλούνται να έχουν ιδιωτική ασφάλιση, ιδιωτική συνταξιοδότηση, συμπληρωματική στη δημόσια ασφάλιση και στη δημόσια συνταξιοδότηση. Εκπλήσσομαι πραγματικά να το ακούω!

Αυτή η Κυβέρνηση, όπως ξέρετε, υπερασπίζεται με νύχια και με δόντια το δημόσιο σύστημα ασφάλισης, το δημόσιο σύστημα συντάξεων, το δημόσιο σύστημα υγείας και αρνείται πεισματικά να δώσει χώρο στην ιδιωτική ασφάλιση, το να εμπλακεί και να πάρει αυτό που λέει η Νέα Δημοκρατία στο πρόγραμμά της πολύ ρητά, όλα τα επαγγελματικά ταμεία και τις συμπληρωματικές ασφαλίσεις και να τις αναλάβει αποκλειστικά η ιδιωτική ασφάλιση.

Συγχαρητήρια, λοιπόν, στο ΚΚΕ για την εμμονή του να ταυτίζεται με απόψεις περί ιδιωτικής ασφάλισης.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτό -επανέρχομαι-, οι εργαζόμενοι στο ΙΓΜΕ συμφώνησαν στον εξωδικαστικό συμβιβασμό για το ιδιωτικό σύστημα που είχαν στο παρελθόν, στο απώτερο μάλιστα παρελθόν, το οποίο πλήρωναν δημόσιοι πόροι, ξαναπλήρωσε, λοιπόν, το Δημόσιο από τον προϋπολογισμό αυτό το ποσό, και αυξήθηκαν οι μισθοί

τους. Και τώρα μας καταγγέλλουν ότι «Αφού αυξήθηκαν οι μισθοί μας, δεν μας δίνετε και τα αναδρομικά;». Αυτό είναι ένα θέμα αποφάσεων πολύ ευρύτερο. Δεν αφορά τον συγκεκριμένο τομέα ή κλάδο και φαντάζομαι ότι είναι μια από άδικη έως υπερβολική για κάθε εργαζόμενο τακτική, και απορώ -επαναλαμβάνω- πάλι για το ΚΚΕ, το οποίο με αυτό τον τρόπο καταγγέλλει κάτι αντιεργατικό.

Πάω στη δεύτερη ενότητα και στις επισημάνσεις για την Κρήτη και το ενεργειακό σύστημα. Άκουσα τον κ. Κεγκέρογλου, διάβασα και τον κ. Αυγενάκη. Είναι σε απόγνωση αυτοί στην Κρήτη, ειδικά στο Ηράκλειο, διότι έχουν γίνει τρομερά έργα. Τελευταία έχουν εξαγγελθεί πάρα πολλά έργα. Θα συμπλήρωνα και μερικά πρόσφατα: Οικοδομικοί συνεταιρισμοί, όπου εγκρίναμε δύο στην περιοχή του Ηρακλείου μετά από είκοσι πέντε και είκοσι επτά χρόνια, αποδεσμεύοντας χρόνια προβλήματα. Οπότε έχουν μια τάση να δημιουργούν πρόβλημα εκεί που δεν υπάρχει. Και με ευφυή τρόπο -και το ΚΚΕ, χειροκροτώντας επίσης- μίλησαν για τα Λινοπεράματα, για τα οποία επαναλαμβάνω για τέταρτη φορά ότι δεν πρόκειται να εγκατασταθεί καμμία επιπρόσθετη δραστηριότητα στα Λινοπεράματα. Οι μονάδες θα πάνε στα Χανιά, το επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά, και οι αεροστρόβιλοι στον Αθρινόλακκο. Άρα πολλή φασαρία για το τίποτα, για μια ακόμη φορά. Επαναλαμβάνω: μάλλον λόγω της ανικανότητας και της αδυναμίας να ασκήσουν κριτική προσπαθούν να δημιουργήσουν εντυπώσεις εκεί που δεν υπάρχουν. Μου θυμίζει αυτό που λεγόταν για τα αρχαία που δώσαμε στο Υπερταμείο και διάφορα άλλα «πυροτεχνήματα», τα οποία στερούνται ουσιαστικού περιεχομένου.

Το τελευταίο θέμα από αυτά που τέθηκαν -και με αυτό θα κλείσω- αφορά τα εργασιακά όλων των κατηγοριών, όλων των ενεργειακών εταιρειών τα οποία δεν ενσωματώνονται, όπως ασκήθηκε κριτική, στο νομοσχέδιο. Εντούτοις, είναι ρητή δέσμευση. Δεν μπορούσε να ενσωματωθεί γιατί έχει αρκετά θέματα τεχνικά και άλλα. Κατά τη μετάβαση, όμως, εμείς δηλώνουμε ευθέως, απερίφραστα και χωρίς κανέναν περιορισμό ότι όλες οι κατηγορίες εργαζομένων που εργάζονται υπό αυτές τις συνθήκες καλύπτουν πάγιες, διαρκείς ανάγκες ή είναι μέσα στις εταιρείες και δουλεύουν σε οργανικές θέσεις ουσιαστικά, όλες αυτές οι κατηγορίες εργαζομένων, λοιπόν, μέσα από τη διαδικασία της απόσχισης των δύο εταιρειών θα ενσωματωθούν και θα εξομοιωθούν με τους μόνιμους εργαζόμενους. Αυτό θα γίνει και αυτό αποτελεί μία ουσιαστική δέσμευση της Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.